Automatyzacja testowania

Trener: Piotr Krzosa

Poznajmy się

- Mam na imię ...
- Testuję od ... lat
- Programuję/ nie programuję
- Automatyzuję/ nie automatyzuję

Moim celem jest ...

Zadanie:

1. W oparciu o zdobytą wiedzę o testowaniu oprogramowania przygotuj opis "Automatyzacji testów"

Co to jest? Jak z niej korzystać? Kiedy automatyzować? 1. Wprowadzenie do automatyzacji

Automaty

 Czym jest automatyzacja?

Definicja

 automatyzacja: to znaczne ograniczenie lub zastąpienie (proces zastępowania) ludzkiej pracy fizycznej i umysłowej przez pracę maszyn działających na zasadzie samoregulacji i wykonujących określone czynności bez udziału człowieka. Również zastosowanie maszyn do pracy niemożliwej do wykonania w inny sposób.

[Wikipedia]

Definicja

 automatyzacja testowania: Użycie oprogramowania do wykonania lub wspierania czynności testowych, np. zarządzania testami, projektowania testów, wykonania testów i sprawdzania wyników.

[Słownik wyrażeń związanych z testowaniem Wersja 2.0]

Dlaczego potrzebujemy automatyzować?

- Coraz bardziej złożone systemy
- Krótszy czas na testowanie
- Coraz większa zależność między oprogramowaniem i ludzkim życiem
- Kryzys na rynku (?)
- Konieczność częstych testów regresji
- Zmienne wymagania
- Zmienność środowiska funkcjonowania aplikacji (bezpieczeństwo, wydajność)
- Coraz bardziej wymagający klienci

Automatyzacja w procesie testowym

Proces

- Planowanie testów
- Projektowanie testów
- Wykonanie testów
- Rejestracja wyników testów
- Raportowanie testów
- Sprawdzenie testów pod kątem kryterium zakończenia testów i zakończenie testów

Automatyzacja w cyklu życia produktu informatycznego

- Testy jednostkowe
- Testy integracyjne
- Testy systemowe
- Testy akceptacyjne

Automatyzacja w testach jednostkowych

jakosc_kodu != "Jakość aplikacji"

Automatyzacja w testach jednostkowych

- Analiza statyczna kodu oraz pokrycie kodu
- Testowanie pojedynczych modułów programu
- Testy w oparciu o aplikacje XUnit
 - JUnit, CUnit, NUnit...
- Testowanie pojedynczych komponentów w separacji - Zaślepki (Stubs)

Automatyzacja w testach integracyjnych

 Testowanie komunikacji między modułami programu przy pomocy samodzielnie pisanego kodu

 Testy w oparciu o aplikacje XUnit i środowisko testów integracyjnych

Mock up dla web serwisów

- Dlaczego
 - Testowanie przed produkcją
 - Opóźnienie
 - Testowanie offline

Automatyzacja w testach systemowych

- Testowanie funkcji systemu w oparciu o wymagania użytkownika lub wzorce rynkowe
 - Skrypty automatyczne oparte o język skryptowy
 - Narzędzia Capture / Re-play
- Testowanie parametrów niefunkcjonalnych systemu:
 - Narzędzia wydajności (obciążenia i przeciążenia)
 - Narzędzia testów bezpieczeństwa
 - Narzędzia użyteczności
 - Walidatory

Automatyzacja w testach akceptacyjnych

Elementy

- wykonuje się wszystkie skrypty przygotowane w ramach rozwoju oprogramowania
- uruchamia się skrypty odpowiadające najważniejszym przepływom w aplikacji
- testowanie zarówno parametrów funkcjonalnych, jak i niefunkcjonalnych
- ATDD oraz BDD
 - Cucumber
 - JBehave

```
public void should*() {
    // given
    // when
    // then
}
```

Ocena gotowości do automatyzacji

 Czy jesteśmy gotowi do wdrożenia automatyzacji?

Analiza SWOT

Zadanie: Przeprowadź analizę SWOT

 W zespołach przeanalizujcie wdrożenie automatyzacji

 Zidentyfikuj szanse do poprawy procesu dzięki wdrożeniu automatyzacji

Metodologia wdrażania automatyzacji

- Faza 1: Decyzja o automatyzacji
- Faza 2: Wybór, sprawdzenie i zakup testowego narzędzia (POC)
- Faza 3: Wprowadzenie procesu automatyzacji
- Faza 4: Szkolenia
- Faza 5: Wdrożenie narzędzia testowanie automatyczne
- Faza 6: Przegląd i ocena (assessment)

Zadanie: Wdrożenie

Określ wymagania na narzędzie

Określ koszty / określ zyski (ROI)

Zidentyfikuj potrzeby szkoleniowe

Mity automatyzacji

- Zastąpi testy manualne
- Capture / Re-play lekarstwo na wszystko
- Automatyzacja zwróci się natychmiast
- Automatyzacja nie jest tworzeniem oprogramowania
- Wszystko da się zautomatyzować
- Rozwiązania open source są darmowe

Wady automatyzacji

- Niemożność stosowania w zmiennym środowisku
- Ślepe i bezmyślne testy
- Możliwe błędy w oprogramowaniu szukającym błędów
- Narzędzia mogą wpływać na wyniki testów
- Kosztowna (?)

Dlaczego automatyzacja kończy się porażką?

- Złe przygotowanie do automatyzacji!
- Prawda, którą dostrzegamy zbyt późno:
 - Narzędzia testowe nie działają
 - Narzędzia testowe są zbyt skomplikowane by ich używać
 - Narzędzia są zbyt drogie
 - Obiekt testowy jest zbyt złożony (źle zrobiony)
 - Zbyt napięty harmonogram projektowy
 - Brak wsparcia MGMT
 - Zbyt duży opór testerów

Automatyzacja jest prosta, gdy:

- ... wiemy, co chcemy zautomatyzować,
- ... znamy ograniczenia narzędzi,
- ... profesjonalnie przygotujemy wdrożenie narzędzia lub metody,
- ... wdrożymy właściwe narzędzie,
- ... organizacja jest gotowa do przyjęcia narzędzia,
- ... powołamy organizację do wdrożenia i utrzymania narzędzia.

Zalety dobrej automatyzacji

- Szybsze testowanie
- Praca 365 dni w roku 24 godziny na dobę
- Więcej negatywnych testów
- Utrzymywanie stałej jakości
- Większe pokrycie testowe
- Większa niezawodność
- Precyzyjniejsze testowanie
- Taniej (?)

Co automatyzować?

Czynności, które są wykonywane często

 Czynności, które są trudne do wykonania ręcznie lub nie da się ich wykonać ręcznie

Czynności, które trwają długo

Czynności, które są wykonywane równolegle

Czego nie automatyzować?

Czynności, które wykonywane są rzadko

 Kiedy wyniki testów są trudne do zweryfikowania automatycznie

 Kiedy programy podlegające testowaniu ulegają częstym zmianom

Dobór podejścia do automatyzacji testów

- Capture/playback
- Linear scripting
- Structured scripting
- Data-driven testing
- Keyword-driven testing
- Process-driven scripting
- Model-based testing

Dyskusja: Odpowiednie podejście

 Jakie wybrać podejście do automatyzacji testów?

Czynności w ramach automatyzacji

- 1. Cel, strategia i planowanie
- 2. Projektowanie
- 3. Monitorowanie i kontrola
- 4. Utrzymanie

Strategia

- Cel:
 - Co chcemy osiągnąć?
- Plan
 - Zrozumienie kontekstu
 - Zdefiniowanie zakresu
- Środowisko / Zasoby / Koszty

Projektowanie (1/2)

- Przygotowanie środowiska
 - Ustawienie pożądanego stanu systemu
- Identyfikacja warunków testowych
 - Warunki testu to zdarzenia, które można sprawdzić (funkcja zaimplementowana -> prawda / fałsz)
- Zbudowanie skryptu testowego
 - Weryfikatory czy asercje?
 - Jak wiele?
 - Margines błędu?
 - Czas odpowiedzi, poprawność wygenerowanego pliku etc.

Projektowanie (2/2)

Uruchomienie skryptu

- Test na test:
 - uruchomienie skryptu bez obiektu testowego
 - uruchomienie skryptu z obiektem
 - uruchomienie skryptu z zmodyfikowanym obiektem
- Porównanie uzyskanych wyników z oczekiwanymi

Posprzątanie środowiska

- Ustawienie początkowego lub pożądanego stanu systemu
- Usuwanie zbędnych danych
 - Plików tymczasowych
 - Czyszczenie pól formularzy, itp.

Monitorowanie i kontrola

Czy skrypt ciągle działa?

- Określanie skuteczności automatyzacji
 - Jak wiele defektów wykrywa skrypt?
 - Jak wiele nieprawdziwych (niepotwierdzonych) defektów zgłasza skrypt

Utrzymanie

- Co oznacza utrzymanie?
 - Jak wspomóc utrzymanie?
 - Durability

Koszty utrzymania

Dyskusja: Klasyfikacja narzędzi

Jak można podzielić narzędzia?

Klasyfikacja narzędzi w zależności od przeznaczenia

- Narzędzia w zarządzaniu testami
- Narzędzia w zarządzaniu wymaganiami
- Narzędzia w zarządzaniu incydentami
- Narzędzia w zarządzaniu konfiguracją
- Narzędzia modelowania
- Narzędzia analizy statycznej
- Narzędzia analizy dynamicznej
- Narzędzia w projektowaniu testów
- Narzędzia do przygotowania danych testowych
- Narzędzia do wykonywania testów

Praca domowa

- System Powershell
- REST Postman (7.3.5)
- SOAP SoapUI (5.5.0)
- Testy wydajności JMeter (5.1.1)
- Zarządzanie konfiguracją –
 GIT (2.22.0) + TortoiseGIT (2.8.0)
- Bazy danych SQL

Kontakt

piotr.krzosa@testerzy.pl